

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BRAȘOV
SECȚIA PENALĂ

DOSAR NR.

ÎN C H E I E R E

Ședința publică din data de 28 Septembrie 2022

Instanța constituită din:

Complet de judecată **:**

Președinte: Judecător – ****

Judecător – ****

Grefier - ****

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public – procuror **** – din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Brașov.

Pe rol se află soluționarea apelului declarat de către Parchetul de pe lângă Tribunalul Brașov împotriva sentinței penale nr. din data de 19 Ianuarie 2022 pronunțate de Tribunalul Brașov în dosarul penal nr.

Dezbaterile în cauza de față au avut loc în conformitate cu dispozițiile art. 369 alin. (1) Cod procedură penală, în sensul că desfășurarea ședinței de judecată a fost înregistrată prin mijloace tehnice audio.

La apelul nominal făcut în ședința publică se prezintă:

- intimatul-inculpat ****, asistat de apărătorul ales – avocat ****, în temeiul împuternicirii avocațiale nr. 200540 aflate la fila 22 dosar;
- pentru intimata-inculpată **** apărătorul ales – avocat ****, în temeiul împuternicirii avocațiale seria BV nr. aflate la fila 89 dosar;
- lipsă fiind intimații-părți civile ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, **** și ****; intimații-persoane vătămate ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, **** și ****; și martorul ****.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a expus referatul cauzei, de către grefierul de ședință, prin care se învederează că s-au comunicat prin e-mail înregistrat prin serviciul de registratură al instanței la data de 15.09.2022, note scrise formulate de către martorul ****, în cuprinsul cărora se menționează că nu se poate prezenta la instanță în vederea audierii întrucât are rezidență și contract de muncă pe perioadă nedeterminată în Vietnam. În dovedirea celor menționate s-au atașat următoarele înscrisuri: contract individual de muncă, copia cărții de identitate, copia pașaportului și copia cardului de rezident.

De asemenea, se constată că s-a depus o cerere de copiere acte din dosar formulată de apărătorul ales al intimatului inculpat ****.

Instanța acordă cuvântul participanților asupra probei cu audierea martorului ****, față de cele menționate în notele scrise depuse la dosar:

Reprezentantul Ministerului Public, având în vedere că s-au depus toate diligențele în vederea audierii martorului ****, solicită a se constata imposibilitatea obiectivă de audiere a acestui martor.

Apărătorul ales al intimatului inculpat ****, avocat **** consideră că în cauză s-ar fi putut audia martorul pe calea comisiei rogatorii. Arată că insistă în administrarea acestei probe întrucât în cauză nu a fost audiat în calitate de martor niciunul dintre colegii medici ai intimatului inculpat ****. Susține că și în fața Tribunalului Brașov s-a făcut o solicitare de audiere de

martori în care s-au indicat trei colegi medici cu intimatul inculpat ****, dintre care doi erau medici rezidenți direcți în compartimentul ortopedie, respectiv doctor **** și doctor ****, probă însă care a fost respinsă de către instanța de fond.

Susține că acești doi martori anterior indicați sunt de profesie medici și au fost alături fizic de inculpatul **** și pot confirma modalitatea de lucru a acestuia, cum se adresa pacienților, au cunoștință de modalitatea cum funcționau aceste operații, motiv pentru care, față de starea dedusă judecății, în situația în care se va constata imposibilitatea audierii martorului ****, solicită a se încuviința proba testimonială cu audierea martorilor **** și ****, ambii cu locul de muncă în prezent la ****, adresă unde ar putea fi citați.

Reprezentantul Ministerului Public, având în vedere imposibilitatea obiectivă de audiere a martorului ****, luând totodată în considerare și cele învederate de apărătorul ales al intimatului inculpat ****, în sensul că martorii propuși au cunoștință de activitatea care a fost depusă de inculpat, arată că nu se opune administrării probei testimoniale cu audierea martorilor **** și ****.

Apărătorul ales al intimatului inculpat ****, avocat **** susține că nu insistă în audierea martorului **** având în vedere imposibilitatea obiectivă de audiere a acestuia.

În ipoteza în care se va da curs acestei solicitări, consideră că dreptul la apărare poate fi complinit pentru inculpatul **** și prin încuviințarea probei cu audierea celor doi medici rezidenți propuși, respectiv martorii **** și ****, a căror activitate a fost strâns legată în perioada respectivă de secția ortopedie, artroscopie umăr, aceeași fiind și teza probatorie cu martorul ****.

Instanța, în baza dispozițiilor art. 383 Cod procedură penală, constată imposibilitatea obiectivă de audiere a martorului ****, imposibilitate concretizată prin inconvenientele procedurale pe care le implică audierea acestuia, martorul având în prezent rezidență și contract de muncă pe perioadă nedeterminată în Vietnam.

În ceea ce privește solicitarea în probațiune formulată de apărătorul ales al intimatului inculpat **** în sensul încuviințării probei testimoniale cu audierea martorilor **** și ****, având în vedere că teza probatorie propusă este identică pentru ambii martori, va admite cererea în probațiune doar pentru unul dintre aceștia, respectiv audierea martorului ****, urmând a fi citat la locul de muncă, **** și va respinge proba cu audierea martorului ****.

Totodată, având în vedere poziția exprimată de către intimatul inculpat **** la termenul anterior, în sensul că dorește să furnizeze declarație, instanța procedează la audierea acestuia, în condițiile art. 420 alin.4 raportat la art. 107 Cod procedură penală, cele declarate fiind consemnate în scris, care după citire și semnare, au fost atașate la dosarul cauzei.

Instanța pune în discuția participanților schimbarea încadrării juridice dată faptelor din Rechizitoriu cu privire la inculpatul **** din 2 infracțiuni de *primire de foloase necuvenite*, prevăzută de dispozițiile art. 256 alin. 1 din Codul Penal din 1968 și 8 infracțiuni de *luare de mită*, prevăzută de dispozițiile art. 289 alin. 1 Cod Penal, cu aplicarea art.35 Cod Penal într-o singură infracțiune de *luare de mită*, prevăzută de dispozițiile art. 289 alin. 1 Cod Penal cu aplicarea art. 35 Cod penal (10 acte materiale).

Reprezentantul Ministerului Public arată că nu se opune schimbării încadrării juridice dată faptelor într-o infracțiune continuată de *luare de mită*, prevăzută de dispozițiile art. 289 alin. 1 Cod Penal (10 acte materiale).

Apărătorii aleși ai intimaților inculpați **** și ****, pe rând, arată că nu se opun schimbării încadrării juridice dată faptelor din Rechizitoriu cu privire la inculpatul ****.

Curtea va dispune schimbarea încadrării juridice dată faptelor din Rechizitoriu cu privire la inculpatul **** din 2 infracțiuni de *primire de foloase necuvenite*, prevăzute de dispozițiile art. 256 alin. (1) din Codul Penal din 1968 și 8 infracțiuni de *luare de mită*, prevăzute de dispozițiile art. 289 alin. (1) Cod Penal, cu aplicarea art.38 alin.1 Cod Penal într-o singură infracțiune de *luare de mită*, prevăzută de dispozițiile art. 289 alin. 1 Cod Penal cu aplicarea art. 35 Cod penal (10 acte materiale).

Instanța, potrivit dispozițiilor art. 475, 476 Cod procedură penală, pune în discuția participanților sesizarea Î.C.C.J. în vederea pronunțării unei chestiuni de drept, respectiv: „Dacă

unitatea militară – spitalul militar este autoritate publică sau instituție publică?”, iar în cazul în care este instituție publică: „dacă o instituție publică – unitate militară - poate fi subiect activ în calitate de autor al unor infracțiuni de serviciu și de corupție, respectiv infracțiunea de *luare de mită*, prevăzută de dispozițiile art. 289 alin. 1 Cod Penal cu aplicarea art.35 Cod Penal, abuz în serviciu prevăzută de art. 297 alin. 1 Cod penal cu aplicarea art. 35 Cod penal, infracțiuni care prevăd subiect activ calificat, funcționar sau funcționar public”.

Apărătorul ales al intimatului inculpat ****, avocat **** arată că și în ceea ce privește inculpata unitatea militară a dorit să adreseze o solicitare în condițiile art. 475 Cod procedură penală pe un subiect eminamente similar, și solicită amânarea judecării pentru a depune în scris punctul de vedere cu privire la solicitarea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, urmând a formula, eventual cereri suplimentare legate existența personalității juridice a unității militare. Cu privire la admisibilitatea sesizării apreciază că sunt îndeplinite, condițiile prevăzute de art.475 Cod procedură penală motiv pentru care, în opinia sa, este admisibilă sesizarea Î.C.C.J. în vederea pronunțării chestiunii de drept invocate din oficiu.

Apărătorul ales al intimatului inculpat ****, avocat **** arată că este de acord cu cele învederate de antevorbitorul său, având aceeași solicitare de formulat în sensul acordării unui termen pentru a dezvolta în scris punctul acestuia de vedere.

Reprezentantul Ministerului Public, în baza art. 475 Cod procedură penală, apreciază că este admisibilă sesizarea Î.C.C.J. în vederea pronunțării unei chestiuni prealabile. Susține că prezenta cauză se află în fața Curții de Apel, completul de judecată este investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, iar de răspunsul la aceste întrebări depinde dezlegarea în drept a cauzei și de lămurire a chestiunilor de drept, și Înalta Curte de Casație și Justiție nu s-a mai pronunțat printr-o hotărâre prealabilă sau recurs în interesul legii cu privire la aceste chestiuni și nici nu există pe rolul instanței supreme sesizări cu același obiect. astfel încât pune concluzii de admisibilitate a acestei sesizări.

Curtea, având în vedere cererile formulate de apărătorii aleși ai intimaților inculpați, pentru acorda posibilitatea să dezvolte în scris punctul acestora de vedere relativ la sesizarea Î.C.C.J., le va admite și va acorda un nou termen de judecată, pentru când va proroga pronunțarea asupra admisibilității sesizării Î.C.C.J.

Va pune în vedere apărătorilor aleși ai intimaților inculpați să depună la dosar cu cel puțin 5 zile înaintea termenului de judecată ce urmează a fi stabilit notele scrise cu privire la sesizarea Î.C.C.J.

La întrebarea instanței dacă sunt alte cereri de formulat, avocat **** solicită în circumstanțiere pentru intimatul inculpat **** încuviințarea probei cu înscrisuri, constând în: contract individual de muncă încheiat și înregistrat sub nr. ****/4.09.2014 între **** și inculpatul ****, Decizii de impunere anuale emise de ANAF din anii 2014 -2015, atestat de studii complementare în chirurgie artroscopică, diplome de absolvire curs artroscopia în patologia meniscală și artroscopia genunchiului – reconstrucția LIA, certificate de participare la diverse cursuri în străinătate și în țară.

De asemenea, apărătorul ales al intimatului inculpat ****, avocat **** susține că la termenul de judecată anterior, plecând de la o solicitare în probațiune cu înscrisuri pe tema aplicării de către unitatea militară la programele naționale de ortopedie, în urma verificărilor efectuate a constatat că din anul 2013 unitatea militară a făcut demersuri și a insistat să fie inclusă în programul național de ortopedie.

În acest sens, solicită încuviințarea probei cu înscrisuri pe care dorește a le depune la dosar, constând în: adresa emisă de Casa Națională de Asigurări de Sănătate a Județului Brașov, adresa nr. **** din 16.09.2016 emisă de **** către Comisia Națională de endoprotezare, adresa emisă de **** către Casa Națională de Asigurări de Sănătate Brașov.

Reprezentantul Ministerului Public arată că nu se opune administrării probei cu înscrisuri solicitate.

Instanța încuviințează proba cu înscrisuri pentru intimații inculpați **** și ****.

CURTEA

În vederea continuării cercetării judecătorești, va amâna cauza și va acorda un nou termen de judecată, sens în care,

**ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE:**

În baza dispozițiilor art. 383 Cod procedură penală constată imposibilitatea obiectivă de audiere a martorului ***.

În baza art.100 alin. 1, 2, 3, Cod procedură penală admite cererea în probațiune formulată de către intimatul inculpat ****, prin apărătorul ales, privind audierea martorului ****.

În baza art. 100 alin. 4 lit. b Cod procedură penală, având în vedere dispoziția de admitere a audierii martorului **** respinge solicitarea în probațiune formulată de intimatul inculpat ****, prin apărătorul ales în vederea audierii martorului ****.

Dispune schimbarea încadrării juridice dată faptelor din Rechizitoriu cu privire la inculpatul **** din 2 infracțiuni de *primire de foloase necuvenite*, prevăzute de dispozițiile art. 256 alin. (1) din Codul Penal din 1968 și 8 infracțiuni de *luare de mită*, prevăzute de dispozițiile art. 289 alin. (1) Cod Penal, cu aplicarea art.38 alin.1 Cod Penal într-o singură infracțiune de *luare de mită*, prevăzută de dispozițiile art. 289 alin. 1 Cod Penal cu aplicarea art. 35 Cod penal (10 acte materiale).

Prorogă pronunțarea asupra admisibilității sesizării Î.C.C.J.- Secția penală în vederea pronunțării asupra unei chestiuni de drept, potrivit dispozițiilor art. 475, 476 Cod procedură penală, respectiv: „Dacă unitatea militară – spitalul militar este autoritate publică sau instituție publică?”, iar în cazul în care se precizează că este instituție publică: „dacă o instituție publică – unitate militară - poate fi subiect activ în calitate de autor al unei infracțiuni de serviciu și de corupție, respectiv infracțiunea de *luare de mită*, prevăzută de dispozițiile art. 289 alin. 1 Cod Penal cu aplicarea art.35 Cod Penal, abuz în serviciu prevăzută de art. 297 alin. 1 Cod penal cu aplicarea art. 35 Cod penal, infracțiuni care prevăd subiect activ calificat, funcționar sau funcționar public?”.

Admite cererile formulate de apărătorii aleși ai intimaților inculpați **** și **** pentru
acorda posibilitatea să dezvolte în scris punctul acestora de vedere relativ la sesizarea Î.C.C.J.

Amână judecarea cauzei la data de **09.11.2022, ora 11:00, sala P1** pentru când:

- *intimații-inculpați* **** și ****, *intimații-părți civile* ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, **** și **** *și intimații-persoane vătămate* ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, **** și ****, **** și ****, păstrează termenul în cunoștință.
- se citează *intimata-parte civilă* **** și *intimații-persoane vătămate* ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, ****, față de care nu sunt aplicabile dispozițiile art. 353 alin. 2 Cod procedură penală;
- se citează *martorul* ****, la ****.

Pune în vedere apărătorilor aleși ai intimăților inculpați să depună la dosar cu cel puțin 5 zile înaintea termenului de judecată stabilit punctul de vedere cu privire la sesizarea Î.C.C.J.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 28.09.2022.

Preşedinte,

Grefier,

În conformitate cu dispozițiile art. 381-382 Cod procedură penală raportat la art. 114-124 Cod procedură penală, instanța procedează la legitimarea martorului *****, îi aduce la cunoștință calitatea în care este audiat, faptele sau împrejurările de fapt pentru dovedirea cărora a

fost propus ca martor, drepturile și obligațiile, după care procedează la audierea acestuia, sub prestare de jurământ, declarația fiind consemnată în scris și, după citire și semnare, atașată la dosarul cauzei.

În temeiul art. 381 alin. (9) Cod procedură penală, instanța pune în discuție retragerea martorului *****.

Reprezentantul Ministerului Public și apărătorii intimaților-inculpați, având cuvântul pe rând, arată că nu se opun ca martorul să părăsească sala.

În temeiul art. 381 alin. (10) Cod procedură penală, instanța încuviințează retragerea martorului *****.

Instanța acordă cuvântul apărătorului ales al intimatei-inculpată ***** – avocat ***** în susținerea cererii formulate pentru acest termen de judecată, prin care a propus două întrebări care să fie adresate Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, respectiv:

1. „Dacă, în interpretarea și aplicarea art. 3 din Legea 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale și a prevederilor art. 172, alin. 2 și art. 177, alin. 3 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, prin raportare la art. 14 Cod Procedură Penală, unitatea militară are personalitate juridică proprie, respectiv dacă această entitate, unitatea militară are calitatea de subiect de drept distinct, dacă are drepturi și obligații proprii, și dacă are responsabilitate juridică proprie, respectiv, dacă în planul răspunderii penale, acestei entități — unitate militară, îi poate fi antrenată răspunderea penală?”;
2. „Dacă unitatea militară – spitalul militar este autoritate publică sau instituție publică?”.

*Apărătorul ales al intimatei-inculpată ***** – avocat ******, având cuvântul, solicită admiterea cererii astfel cum a fost formulată și argumentată în scris, întrucât întrebarea propusă converge apărărilor făcute atât pe parcursul urmăririi penale, cât și pe parcursul judecății și în legătură cu care atât Parchetul, cât și instanța de judecată ori alte direcții juridice din cadrul Ministerelor au avut opinii distincte. Prin urmare, își menține cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și cu această întrebare, în vederea pronunțării unei Hotărâri prealabile.

În ceea ce privește cea de-a doua întrebare ce solicită a fi adresată, respectiv „Dacă unitatea militară – spitalul militar este autoritate publică sau instituție publică?”, arată că aceasta este convergentă cu întrebarea propusă de instanță.

Instanța, în temeiul art. 351 alin. (2) Cod procedură penală, pune în discuție cererea formulată de apărătorul ales al intimatei-inculpată ***** – avocat ***** privind adresarea unei întrebări suplimentare Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Reprezentantul Ministerului Public, având cuvântul, arată că își menține punctul de vedere expus la un termen anterior de judecată cu privire la această împrejurare și, în plus, conform adresei aflate la fila 35 vol. II dosar Tribunal Brașov, această chestiune a fost tranșată, precizându-se că inculpata ***** are personalitate juridică, sens în care consideră că nu există o nelămurire care să împună sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În ceea ce privește celelalte întrebări propuse, arată că punctul de vedere a fost exprimat la un termen anterior de judecată, însușindu-și argumentele instanței referitor la cele două întrebări necesar a fi înaintate Înaltei Curți de Casație și Justiție.

*Apărătorul ales al intimatei-inculpată ***** – avocat ****** solicită sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu ambele întrebări propuse prin nota de ședință depusă pentru acest termen de judecată, întrucât adresa despre care a făcut vorbire reprezentantul Ministerului Public este o adresă ce provine din partea unei Direcții aflate în subordinea Ministerului Apărării Naționale, astfel încât nu poate să rezolve această problemă de drept, respectiv dacă unitatea militară are sau nu personalitate juridică. De asemenea, precizează că, în practica judiciară s-a întâlnit cu problema calității procesuale active și capacității procesuale de folosință a unității

militare în cauzele civile, atunci când militarii acționau în judecată unitățile militare pentru vânzarea apartamentelor și, eminamente, toată practica susținea că unitatea militară nu are personalitate juridică, ci doar Ministerul, potrivit dispozițiilor art. 3 din Legea 346/2006. Așadar, având în vedere acea adresă menționată, adresa emisă de intimata-inculpată ***** prin care susține că nu are personalitate juridică, precum și actele de înființare a unității militare în care nu se menționează personalitatea juridică, consideră că această chestiune reprezintă o problemă de drept care a soluții distincte din puncte de vedere distincte ale autorităților judiciare, sens în care se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție și cu această întrebare.

În situația în care instanța va respinge solicitarea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție cu întrebarea suplimentară, solicită ca argumentul pentru care nu va fi sesizată Înalta Curți de Casație și Justiție să nu fie acela că problema de drept a fost rezolvată prin acea adresă, întrucât aceasta ar presupune ca instanța să se pronunțe asupra unuiu dintre elementele apărării unității militare, deoarece chestiunea interpretării probei nu ține de sesizarea sau nu a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Față de aceste aspecte, solicită, în principal, admiterea cererii formulate privind sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu cele două întrebări menționate în notele scrise, iar în subsidiar, în situația în care instanța va respinge cererea formulată, solicită a se analiza dacă aceasta reprezintă o problemă de drept în sensul dispozițiilor art. 475 Cod procedură penală, care necesită punctul de vedere al Înaltei Curți de Casație și Justiție.

*Apărătorul ales al intimatului-inculpat ***** – avocat ******, având cuvântul, precizează că este de acord cu sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu ambele întrebări menționate.

Instanța, în temeiul art. 351 alin. (2) Cod procedură penală, pune în discuție posibilitatea suspendării judecării prezentei cauze odată cu sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Reprezentantul Ministerului Public, având cuvântul, solicită suspendarea judecării prezentei cauze odată cu sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

*Apărătorul ales al intimatului-inculpat ***** – avocat ******, având cuvântul, precizează că se impune suspendarea judecării prezentei cauze odată cu sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

*Apărătorul ales al intimatei-inculpată ***** – avocat ******, având cuvântul, solicită, în temeiul dispozițiilor art. 476 alin. (2) Cod procedură penală, suspendarea judecării prezentei cauze odată cu sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, întrucât elementele importante ale apărării converg în întrebările adresate Înaltei Curți de Casație și Justiție și răspunsul iriază, în mod automat asupra modului în care va fi soluționată cauza, fiind cantonată inclusiv hotărârea pronunțată de instanța de fond.

CURTEA

Având nevoie de timp pentru a delibera, urmează a stabili termen pentru pronunțare asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, sens în care,

PENTRU ACESTE MOTIVE ÎN NUMELE LEGII DISPUNE:

Stabilește termen pentru pronunțare asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept pentru data de 16.11.2022.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 09.11.2022.

Preşedinte

Grefier

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BRAȘOV
SECȚIA PENALĂ

DOSAR NR.

Î N C H E I E R E

Ședința publică din data de 16.11.2022

Instanța constituită din:

- Complet de judecată ***:**

PREȘEDINTE: *** – Judecător**

JUDECĂTOR: *****

- Grefier *****

*Cu participarea reprezentantului Ministerului Public – procuror ***** – din cadrul
Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Brașov – la dezbateri*

Pentru astăzi fiind stabilită pronunțarea asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, conform art. 476 Cod procedură penală, în cauza având ca obiect soluționarea apelului declarat de către Parchetul de pe lângă Tribunalul Brașov împotriva sentinței penale nr. 6/S din data de 19 Ianuarie 2022 pronunțate de Tribunalul Brașov în dosarul penal nr.

Dezbaterile în cauza penală de față au avut loc în ședința publică din data de 09.11.2022, când părțile prezente au pus concluzii în sensul celor consemnate în încheierea de ședință din acea dată, care face parte integrantă din prezenta, iar Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a stabilit pronunțarea pentru data de astăzi, 16.11.2022, când,

C U R T E A

1. Constată că prin sentința penală nr. _____ a Tribunalului Brașov, dată în dosar nr. _____, s-a dispus printre altele, în baza art. 16 lit. b teza I Cod procedură penală achitarea inculpatului ***** pentru infracțiunile de luare de mită în formă continuată, prevăzută de art.289 alin.1 Cod penal, cu aplicarea art.35 alin.1 Cod penal (48 acte materiale) și abuz în serviciu în formă continuată, prevăzută de art.297 alin.1 Cod penal, cu aplicarea art.35 alin.1 Cod penal (35 acte materiale).

Pentru a dispune această soluție, instanța de fond a reținut următoarele:

Prin rechizitoriul Parchetului de pe lângă Tribunalul Brașov întocmit la data de 30.04.2019 în dosarul penal nr. _____ dispus trimiterea în judecată a inculpatului persoană juridică ***** pentru infracțiunile de luare de mită, prevăzută de art.289 alin.1 Cod penal, cu aplicarea art.35 alin.1 Cod penal (48 acte materiale) și abuz în serviciu, prevăzută de art.297 alin.1 Cod penal, cu aplicarea art.35 alin.1 Cod penal (35 acte materiale), toate cu aplicarea art.38 alin.2 Cod penal.

În esență, în actul de sesizare s-a reținut că în perioada decembrie 2013 – noiembrie 2015, prin intermediul mai multor angajați (medici și asistente medicale), inculpatul persoană juridică ***** ar fi solicitat unui număr de 48 pacienți care au fost operați în această unitate spitalicească, fie să își achiziționeze din fonduri proprii instrumentar medical necesar intervențiilor chirurgicale, fie să efectueze donații în bani spitalului, fie ambele. S-a mai reținut că prin intermediul angajatului său – medicul ***** nu ar fi asigurat respectarea dispozițiilor legale în ceea ce privește asigurarea gratuită a instrumentarului medical necesar intervențiilor chirurgicale pentru 35 pacienți operați în perioada decembrie 2013 – decembrie 2014 în Spitalul ***** vătămând drepturile acestor pacienți și cauzându-le o pagubă egală cu contravaloarea instrumentelor medicale achiziționate de către aceștia din fonduri proprii.

Analizând actele și lucrările dosarului, probatoriul administrat în cursul urmăririi penale precum și în cursul cercetării judecătorești, instanța de fond a reținut, în esență, următoarele:

Probatoriul cauzei a relevat că actul medical nu a fost condiționat de plata vreunei

donății de către pacienți pentru realizarea actului medical. Opțiunea a aparținut pacienților, iar efortul financiar făcut de aceștia s-a regăsit în prestația medicală realizată pentru ei în cadrul instituției spitalicești. Banii obținuți din donații au fost folosiți în integralitate în cadrul spitalului exclusiv în scop medical, pentru amenajarea secției, pentru achiziția de câmpuri sterile de unică folosință sau pentru achiziția instrumentarului specific intervenției.

În aceste condiții, având în vedere dinamica faptelor, în speță de față nu ne putem afla în prezența infracțiunii de luare de mită. Banii plătiți de pacienți pentru instrumentarul folosit în cadrul intervențiilor chirurgicale (electrocauter, câmp steril sau alte asemenea cheltuieli medicale) au fost destinați exclusiv actului medical, în propriul interes al pacienților, aceste sume de bani au reprezentat doar o mică parte din costul intervenției, nu a existat o pretindere sau o primire de bani, fiecare pacient a avut posibilitatea să aleagă fără a exista vreo constrângere sau condiționare dacă este dispus să efectueze o plată în favoarea sa, sumele de bani nu au fost primite de medic sau de spital ci de fiecare pacient care a beneficiat prin prestația medicală de suma efectiv plătită, de el în favoarea sa.

Luarea de mită așa cum este prevăzută de art. 289 Cod penal are ca element material pretinderea, primirea sau acceptarea promisiunii de bani sau alte foloase. Cerințele esențiale constau în aceea că banii sau foloasele nu trebuie să i se cuvină funcționarului public în mod legal, iar actul de îndeplinire, neîndeplinire sau urgentare a îndeplinirii să intre în îndatoririle de serviciu ale acestuia. În speță sumele de bani solicitate pacienților pentru achiziționarea unor consumabile au fost folosite ulterior tot în beneficiul acestora. De asemenea, art. 190 alin. 5 lit. a din legea 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, prevedea faptul că spitalele publice pot realiza venituri suplimentare din donații și sponsorizări. Astfel pacienții ***** au încheiat în mod benevol un contract de donație cu instituția, prin care ofereau suma de 200 de lei, finanțare instituției făcându-se cu respectarea dispozițiilor legale. Prin această metodă de finanțare, pacienții au putut beneficia, cu ajutorul materialelor sterile de unică folosință, de un serviciu medical superior, care prezenta o siguranță mai mare pentru sănătate decât dacă s-ar fi folosit dotările deja existente ale spitalului. În aceste condiții se poate admite că a existat o pretindere a unor sume de bani pentru îndeplinirea unor atribuții de serviciu ale medicilor, însă nu există un folos necuvenit, nici pentru medici și nici pentru spital, element fără de care lipsește o trăsătură esențială a infracțiunii, aceea de a fi prevăzută de legea penală.

Referitor la neasigurarea instrumentarului medical, instanța de fond a reținut în principal că ***** și medicul ***** au pus la dispoziția pacienților serviciul medical posibil la epoca faptelor, chiar dacă pacienților li s-a pus în vedere că pot fi operați dacă suportă contravaloarea electrocauterului, fără ca prin această conduită procedura medicală oferită să fie contrară scopului pentru care a fost instituită; fiecare pacient a păstrat în prealabil dreptul de opțiune, de a se opera la alt spital dacă nu era de acord cu posibilitățile medicale oferite la epoca faptelor de spital. Prin urmare, s-a constatat inexistența conduitei omisive ce face obiectul acuzației.

În plus, în ceea ce privește calitatea de subiect activ al infracțiunilor pentru care s-a dispus trimiterea în judecată a ***** , în sentința pronunțată s-a arătat că potrivit art. 135 Cod penal: *(1) Persoana juridică, cu excepția statului și a autorităților publice, răspunde penal pentru infracțiunile săvârșite în realizarea obiectului de activitate sau în interesul ori în numele persoanei juridice.*

(2) Instituțiile publice nu răspund penal pentru infracțiunile săvârșite în exercitarea unei activități ce nu poate face obiectul domeniului privat.

(3) Răspunderea penală a persoanei juridice nu exclude răspunderea penală a persoanei fizice care a contribuit la săvârșirea aceleiași fapte.

Prin urmare, pe lângă condiția personalității juridice, o altă condiție este reprezentată de *capacitatea penală*. Ca să facem o comparație cu domeniul dreptului civil, această condiție presupune ca persoana juridică să nu fie una dintre acelea anume excluse, pentru că, așa cum se observă din dispozițiile art. 135 alin. (1) Cod penal, statul este exclus, și de asemenea, sunt excluse autoritățile publice. Atât statul, cât și autoritățile publice sunt excluse *de plano*, dar avem în alin. (2) o mențiune specială referitoare la instituțiile publice, potrivit căreia acestea nu răspund penal pentru săvârșirea infracțiunilor în exercitarea unor activități ce nu pot forma obiect

al domeniului privat. Și astfel, pe baza acestui criteriu, putem distinge între *infracțiuni pentru care aceste instituții răspund penal sau infracțiuni pentru care aceste instituții nu răspund*.

Potrivit art. 15 Cod penal, infracțiunea este fapta prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție, nejustificată și imputabilă persoanei care a săvârșit-o. infracțiunea este singurul temei al răspunderii penale.

În cazul instituțiilor publice exceptarea se referă numai la acelea care desfășoară o activitate ce nu poate face obiectul domeniului privat.

Se constată că a doua condiție generală pentru a putea fi angajată răspunderea penală a persoanei juridice este ca aceasta să nu facă parte din categoria celor excluse, deoarece nu toate persoanele juridice răspund penal. Statul și autoritățile publice nu răspund penal, deoarece nu au capacitate juridică penală, astfel că nu pot intra în raporturi de răspundere penală în calitate de subiecți pasivi ai acestor raporturi. De asemenea, instituțiile publice nu răspund penal pentru infracțiunile săvârșite în exercitarea unei activități ce nu poate face obiectul domeniului privat.

Aceste instituții publice sunt persoane juridice care desfășoară activități excluse inițiativei private, ceea ce înseamnă că nu pot fi desfășurate de persoane fizice și nici de persoane juridice de drept privat.

În speță este vorba de un spital, activitatea unei asemenea instituții poate fi reglementată atât în domeniul public cât și în domeniul privat, însă nu este vorba de orice fel de spital, ci de unul militar, înființat ca o unitate militară, or unități militare nu pot fi organizate în domeniul privat. Spitalul nu devine militar doar în caz de război, ci acesta are acest regim și pe timp de pace, perioadă în care este organizat tot ca o unitate militară, cu reguli specifice unui spital care oferă servicii medicale tuturor persoanelor.

Documentele depuse la dosar relevă că ***** este o unitate militară sanitară cu paturi, care face parte din rețeaua proprie a Ministerului Apărării Naționale și se subordonează *****.

Unitatea spitalicească cunoscută publicului sub denumirea de ***** (sau *****) face parte din structura organizatorică a rețelei sanitare a Ministerului Apărării Naționale, fiind unitate militară, înființată și funcționând ca spital militar încă din anul 1919, în baza Deciziei ministeriale nr.40/26.01.1919.

Prin urmare, o unitate militară (U.M.) nu este persoană juridică, astfel că nu poate avea calitatea de subiect activ (inculpat, în speță) relativ la săvârșirea niciunei infracțiuni.

Potrivit art. 3 din Legea 346/2006, Ministerul Apărării Naționale (în subordinea căruia funcționează *****) are personalitate juridică și reprezintă în justiție, prin Direcția generală juridică, structurile armatei care nu au personalitate juridică.

Totodată trebuie avute în vedere și prevederile art. 172. alin.2 din Legea nr. 95/2006 potrivit cu care spitalele din rețeaua sanitară proprie a ministerelor și instituțiilor publice, altele decât cele ale Ministerului Sănătății și ale autorităților administrației publice locale, se înființează și, respectiv, se desființează prin hotărâre a Guvernului, inițiată de ministerul sau instituția publică respectivă, cu avizul Ministerului Sănătății, spre deosebire de prevederile art. 190 al. 1 teza I din Legea nr. 95/2006 potrivit cu care spitalele publice sunt instituții publice finanțate integral din venituri proprii și funcționează pe principiul autonomiei financiare.

Unitatea militară (nu spitalul) nu este persoană juridică, deci nu este titulară de drepturi și obligații și ca atare nu poate fi subiect activ al unei infracțiuni.

Toate acestea au ca efect inexistența capacității sale juridice, absența personalității juridice a subiectului de drept semnifică, în materie penală, inaptitudinea acestuia de a se implica ab initio, în nume propriu, în raporturile penale de conformare, de a-și asuma proprio nomine obligațiile ce îi revin în acest tip de raporturi și, implicit, de a suporta, în caz de încălcare a acelor obligații, toate consecințele penale ale faptelor sale.

Din perspectiva statutului său de unitate militară, ca structură subordonată Direcției Medicale a M.Ap.N., ***** nu are personalitate juridică proprie, ceea ce reprezintă un impediment absolut în calea angajării răspunderii penale.

Unității Militare sanitare i s-a atribuit indicativul de ***** în conformitate cu ordinul R3M Stat major nr. O.M. 0030288/09.02.1959 conform adresei 00654 din 21.02.1959. ***** este condusă de un comandant, ofițer în activitate cu grad de colonel, numit prin Ordin al

ministrului apărării naționale, la propunerea șefului Direcției Medicale București. Prin urmare un spital militar nu va putea funcționa în domeniul privat, din această cauză ***** nu are capacitate juridică și prin urmare nu poate fi tras la răspundere penală.

Prima instanță a concluzionat așadar în sensul că acest aspect determină aplicarea dispozițiilor art. 16 lit. b teza I Cod penal pentru infracțiunile pentru care ***** a fost trimis în judecată.

2. *Împotriva acestei soluții a formulat apel Parchetul de pe lângă Tribunalul Brașov, care a susținut, printre alte motive, și faptul că ***** poate răspunde penal, argumentele fiind expuse încă de la întocmirea rechizitoriului.*

Astfel, în opinia Parchetului redată în cuprinsul actului de sesizare și la care se face trimitere în motivarea apelului, ***** indifereent dacă se autointitulează doar ***** este persoană juridică, potrivit dispozițiilor Codului Civil, acesta fiind sediul materiei în lipsa unor dispoziții speciale ale legislației penale.

Potrivit art.25 alin.3 Cod Civil, *persoana juridică este orice formă de organizare care, întrunind condițiile cerute de lege, este titulară de drepturi și de obligații civile.*

Este evident că ***** este o formă de organizare, spre deosebire de persoana fizică, care întrunește condițiile cerute de lege și care este titulară de drepturi și obligații civile.

Cu privire la acest ultim aspect este de menționat faptul evident că ***** este titular de astfel de drepturi și obligații civile, încheind contracte civile cu diverse instituții ori persoane: furnizorii de utilități, Casa OPSNAJ, furnizori de medicamente și instrumentar medical, etc. De asemenea, ***** a încheiat și numeroase contracte de donație, în calitate de donatar, cu pacienții spitalului.

Totodată, calitatea de persoană juridică este prevăzută de art.188 Cod Civil, și anume : *sunt persoane juridice entitățile prevăzute de lege, precum și orice alte organizații legal înființate care, deși nu sunt declarate de lege persoane juridice, îndeplinesc toate condițiile prevăzute la art.187.*

***** este o organizație legal înființată și îndeplinește și toate condițiile prevăzute la art.187 Cod Civil, respectiv *să aibă o organizare de sine stătătoare și un patrimoniu propriu, afectat realizării unui anumit scop licit și moral, în acord cu interesul general.*

De asemenea, Parchetul a susținut că ***** întrunește toate elementele de identificare a persoanei juridice, elemente prevăzute de art.225, 226, 227 și 230 Cod Civil, respectiv naționalitate, denumire, sediu și chiar cod fiscal – ***** fiind înregistrat la registrul comerțului din județul Brașov sub nr. ***** , având cod fiscal *****.

Decizia nr.1/13.01.2016 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, citată de ***** în plângerile împotriva ordonanțelor de efectuare în continuare a urmăririi penale și de punere în mișcare a acțiunii penale, se referă la o cu totul altă ipoteză și prin urmare nu sunt aplicabile în prezenta cauză.

Astfel, instanța a stabilit că întreprinderea individuală, formă de activitate economică organizată de întreprinzătorul persoană fizică în temeiul dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.44/2008, nu are calitatea de persoană juridică și, prin urmare, nu poate răspunde penal în condițiile prevăzute de art.135 din Codul penal.

Ca argumente s-a menționat că :

- *legiuitorul a prevăzut în mod expres că, de la data înregistrării sale, "întreprinzătorul titular al întreprinderii individuale este comerciant persoană fizică" (art.23). Acesta, iar nu întreprinderea individuală, dobândește, așadar, ca efect al înregistrării în registrul comerțului, drepturile și obligațiile ce derivă din calitatea de comerciant.*

- *concordant conținutului art.2 lit.f din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.44/2008, întreprinderea individuală constituie o formă de organizare a unei activități economice, desfășurată de și pe riscul întreprinzătorului titular. Întreprinderea individuală nu este o entitate cu o organizare proprie, de sine stătătoare, întrucât nu se decelează, în cazul său, elementele inerente acestei organizări, respectiv posibilitatea unei subcompartimentări a activităților ce ar putea fi desfășurate ori cea a desemnării unor "organe" proprii sau a unui*

reprezentant legal

- așa cum rezultă din analiza dispozițiilor art.24 și 26 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2008, subiectul de drept angajat în relațiile cu terții este întotdeauna întreprinzătorul persoană fizică, el, iar nu întreprinderea, fiind cel căruia legiuitorul îi recunoaște calitatea de comerciant

- întreprinderea individuală nu este nici titulara unui patrimoniu propriu, afectat ființării sale ca entitate distinctă de întreprinzătorul titular. Sub acest aspect, prevederile art.26 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2008 statuează expres că persoana răspunzătoare patrimonial este întreprinzătorul - persoană fizică titular - care poate răspunde cu patrimoniul de afecțiune "dacă acesta a fost constituit".

Ori diferențele dintre o întreprindere individuală și un spital sunt evidente.

Mai mult de atât, în motivarea deciziei, Înalta Curte a făcut unele afirmații care susțin posibilitatea inculpării *****. Astfel :

- noțiunea de "persoană juridică" și aceea de "personalitate juridică" nu se suprapun. Dacă persoana juridică este acea formă de organizare înființată conform legii, titulară de drepturi și obligații proprii, personalitatea juridică semnifică, în schimb, rezultatul procedurii tehnico-juridic prin care o persoană juridică este înființată și recunoscută ca veritabil subiect de drept, distinct de persoanele fizice ce o compun.

- din interpretarea coroborată a dispozițiilor integrate în cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.44/2008 rezultă că nu sunt întrunite, în cazul întreprinderii individuale, cele trei elemente constitutive ale persoanei juridice prevăzute de art. 187 din Codul civil. Ori aceste elemente sunt întrunite în cazul *****.

Faptul că potrivit art.3 din Legea nr.346/2006 Ministerul Apărării Naționale are personalitate juridică și reprezintă în justiție, prin Direcția generală juridică, structurile armatei care nu au personalitate juridică, nu neagă calitatea de persoană juridică a ***** și deci posibilitatea ca acesta să răspundă penal, ci semnifică doar că într-un proces penal ***** va fi reprezentat de acest minister. De altfel formularea *reprezintă în justiție* este foarte neechivocă.

În plângerile ***** împotriva ordonanțelor de efectuare în continuare a urmăririi penale și de punere în mișcare a acțiunii penale se interpretează eronat, intenționat sau nu, dispozițiile art.135 Cod Penal. Astfel, acest text normativ prevede că *instituțiile publice nu răspund penal pentru infracțiuni săvârșite în exercitarea unei activități ce nu poate face obiectul domeniului privat*.

Prin urmare, o instituție publică ce desfășoară numai activități ce nu pot face obiectul domeniului privat (spre exemplu instituția Parlamentului, a Guvernului, etc.) nu poate răspunde penal. Dacă însă o instituție publică, cum de altfel este și ***** (conform art.190 alin.1 teza I din Legea nr.95/2006), desfășoară atât activități care nu pot face obiectul domeniului privat, cât și activități ce pot face obiectul domeniului privat, poate răspunde penal însă doar pentru infracțiunile săvârșite în exercitarea unor activități din această ultimă categorie.

Ori ***** este cercetat pentru săvârșirea unor infracțiuni în exercitarea activității de asistență medicală a pacienților civili, activitate ce evident poate face obiectul domeniului privat, fiind de notorietate existența unităților spitalicești private.

Astfel, alin.1 al art.135 Cod Penal prevede că *persoana juridică răspunde penal pentru infracțiunile săvârșite în realizarea obiectului de activitate sau în interesul ori în numele persoanei juridice*.

Totodată, cauza are ca obiect comiterea de către ***** a următoarelor infracțiuni : luare de mită, prevăzută de art.289 alin.1 Cod Penal, cu aplicarea art.35 alin.1 Cod Penal (48 acte materiale) și abuz în serviciu, prevăzută de art.297 alin.1 Cod Penal, cu aplicarea art.35 alin.1 Cod Penal (48 acte materiale), cu aplicarea art.38 alin.2 Cod Penal.

Astfel fapta mai multor medici și asistente medicale – angajați ai ***** care, în perioada decembrie 2013 – noiembrie 2015, au solicitat unui număr de 48 pacienți care au fost operați în această unitate spitalicească, fie să își achiziționeze din fonduri proprii instrumentar medical necesar intervențiilor chirurgicale, fie să efectueze donații în bani spitalului, fie ambele, reprezintă o faptă penală ce se impută chiar ***** deoarece a fost comisă de către angajați ai

spitalului (medici și asistente medicale), în realizarea obiectului de activitate al spitalului (tratarea pacienților), în interesul acestuia (sumele de bani din donații revenind spitalului, iar instrumentarul medical folosit la intervențiile chirurgicale achiziționat din resursele proprii ale pacienților trebuia achiziționat de spital din fondurile acestuia) și în numele său (în multe cazuri solicitările de a efectua donații și de a fi achiziționat instrumentar medical erau justificate de către personalul spitalului pe de o parte prin aceea că din fondurile obținute din donații se va moderniza spitalul iar pe de altă parte instrumentarul medical nu poate fi decontat de către spital de la casa de asigurări de sănătate).

De asemenea, fapta medicului ***** care, în calitate de angajat al ***** ca medic, nu a asigurat respectarea dispozițiilor legale în ceea ce privește asigurarea gratuită a instrumentarului medical necesar intervențiilor chirurgicale pentru 35 pacienți operați în perioada decembrie 2013 – decembrie 2014 în *****, vătămând drepturile acestor pacienți și cauzându-le o pagubă egală cu contravaloarea instrumentelor medicale achiziționate de către aceștia din fonduri proprii, reprezintă o faptă penală ce se impută chiar ***** deoarece a fost comisă de către un angajat al spitalului (medic), în realizarea obiectului de activitate al spitalului (tratarea pacienților), în interesul acestuia (instrumentarul medical folosit la intervențiile chirurgicale achiziționat din resursele proprii ale pacienților trebuia achiziționat de spital din fondurile acestuia) și în numele său (în multe cazuri solicitările de a fi achiziționat instrumentar medical erau justificate de către medicul ***** prin aceea că ***** nu deține acele instrumente medicale ori că acestea nu pot fi decontate de către spital de la casa de asigurări de sănătate).

S-a mai precizat în rechizitoriu că ***** a încercat să își decline răspunderea penală și prin susținerea că ar reprezenta o autoritate publică. Argumentele pentru care, în opinia Parchetului, ***** nu este o autoritate publică se regăsesc în ordonanța prim-procurorului adjunct de respingere a plângerii împotriva ordonanței de punere în mișcare a acțiunii penale, considerente la care s-a făcut trimitere în cuprinsul actului de sesizare. Astfel, prim-procurorul adjunct al Parchetului de pe lângă Tribunalul Brașov a arătat că spitalele militare nu fac parte din structurile și forțele MAPN, ce compun armata, pentru a fi considerate potrivit art.118 din Constituție drept autorități publice exceptate de la răspunderea penală. S-a făcut trimitere și la Legea nr.544/2004, menționându-se că potrivit acestui act normativ autoritățile publice acționează în regim de putere publică, pentru satisfacerea unui interes legitim public, ceea ce nu este specific unui spital militar, ce are destinația îndeplinirii actului medical.

Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Tribunalul Brașov a solicitat așadar prin apelul declarat ca, în urma reanalizării cauzei, instanța de control judiciar să dispună desființarea hotărârii și pronunțarea unei soluții legale și temeinice.

3. La termenul de judecată din data de 28.09.2022 s-a pus în discuția părților admisibilitatea sesizării ÎCCJ în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept potrivit art. 475 Cod procedură penală, referitor la calitatea de autoritate publică sau instituție publică a *****, respectiv a posibilității, în situația în care se consideră a fi instituție publică, de tragere la răspundere penală în calitate de autor al unor infracțiuni de serviciu și de corupție, care prevăd subiect activ calificat, funcționar sau funcționar public.

Reprezentanta Ministerului Public a învederat că sunt îndeplinite dispozițiile art. 475 Cod procedură penală, întrucât de răspunsul la această întrebare depinde soluționarea cauzei în apel.

*Apărătorul ales al intimatului-înculpat ***** – avocat ******, a arătat că este admisibilă sesizarea, din punctul său de vedere inculpatul ***** fiind autoritate publică, exceptată de la răspunderea penală. În argumentarea opiniei exprimate au fost invocate prevederile art.240 din Legea nr.187/2012, art. 118 din Constituția României, art.1, art.2, art.3 din Legea nr. 346/2006, Ordinul MAPN nr. 110/2009. În situația în care s-ar aprecia că este instituție publică, nu poate avea calitatea de autor al infracțiunilor pentru care s-a dispus trimiterea în judecată, întrucât funcționarul public este întotdeauna o persoană fizică, cu atribuții și responsabilități de serviciu. În plus, spitalului militar nu i s-ar putea aplica pedeapsa complementară imperativă prevăzută în cazul infracțiunilor de la art.289 al.1 Cod penal și art. 297 al.1 Cod penal – interzicerea dreptului de a ocupa o funcție publică sau de a exercita profesia ori activitatea în executarea căreia a săvârșit fapta.

A mai solicitat intimatul-inculpat ***** să se adreseze completului Înaltei Curți și o a doua întrebare prin care să se lămurească dacă unitatea militară are personalitate juridică proprie în temeiul căreia să fie atrasă răspunderea penală, formularea propusă fiind: „Dacă, în interpretarea și aplicarea art. 3 din Legea 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale și a prevederilor art. 172 alin. 2 și art. 177 alin. 3 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, prin raportare la art. 14 Cod Procedură Penală, unitatea militară are personalitate juridică proprie, respectiv dacă această entitate, unitatea militară are calitatea de subiect de drept distinct, dacă are drepturi și obligații proprii și dacă are responsabilitate juridică proprie, respectiv, dacă în planul răspunderii penale, acestei entități - unitate militară îi poate fi antrenată răspunderea penală? ”. În opinia apărării, răspunsul la această întrebare ar trebui să fie unul negativ.

În opinia procurorului de ședință, această chestiune suplimentară a fost deja tranșată printr-o adresă aflată la dosar din partea Ministerului Apărării Naționale.

*Apărătorul ales al intimatului-inculpat ***** – avocat ******, a precizat că este de acord cu sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, cu privire la ambele întrebări puse în discuție.

Constatările instanței de apel:

Se constată admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept potrivit dispozițiilor art. 475 Cod procedură penală, având în vedere că lămurirea chestiunii de drept supusă din oficiu dezbaterii este hotărâtoare asupra soluției pe fond a cauzei cu privire la latura penală.

Curtea de Apel este investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, iar instanța supremă nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii asupra acestei chestiuni de drept.

Unul din motivele ce a fundamentat soluția primei instanțe de achitare a inculpatului ***** pentru săvârșirea infracțiunilor de luare de mită în formă continuată, prevăzută de art.289 alin.1 Cod penal, cu aplicarea art.35 alin.1 Cod penal (48 acte materiale) și abuz în serviciu în formă continuată, prevăzută de art.297 alin.1 Cod penal, cu aplicarea art.35 alin.1 Cod penal (35 acte materiale), soluție care în prezent formează obiectul căii de atac a apelului exercitate de Ministerul Public, a fost acela că, din perspectiva statutului său de unitate militară, ca structură subordonată Direcției Medicale a M.Ap.N., ***** nu are personalitate juridică proprie și desfășoară activități ce nu pot face obiectul domeniului privat.

Ministerul Public a combătut, prin apelul formulat, această argumentație, susținând nu doar că inculpatul ***** este cercetat pentru săvârșirea unor infracțiuni în exercitarea activității de asistență medicală a pacienților civili, activitate ce evident poate face obiectul domeniului privat, fiind de notorietate existența unităților spitalicești private, dar și că acestei unități sanitare nu îi poate fi atribuit statutul de autoritate publică.

Instanța de apel apreciază că se impune clarificarea naturii juridice a unei astfel de entități - unitate medicală ce funcționează în cadrul Ministerului Apărării Naționale, întrucât potrivit art.135 alin. 1 Cod penal autoritățile publice nu răspund penal, în timp ce instituțiile publice răspund doar pentru fapte săvârșite în exercitarea activităților care pot face și obiectul domeniului privat, iar în cazul infracțiunilor de luare de mită, prevăzută de art.289 alin. 1 Cod penal și abuz în serviciu, prevăzută de art.297 alin. 1 Cod penal, nu poate fi subiect activ nemijlocit – autor, decât o persoană având calitatea de funcționar public sau funcționar. Cu alte cuvinte, întrebarea care se pune este aceea a posibilității ca o persoană juridică să se circumscrie noțiunii de funcționar public, potrivit definiției date de art.175 Cod penal sau de funcționar, categorie la care se referă dispozițiile art. 308 alin. 1 Cod penal cu trimitere la faptele prevăzute de art. 289 și art. 297 Cod penal și care se comit în legătură cu modalitatea de îndeplinire sau neîndeplinirea unor îndatoriri/atribuții de serviciu.

Prevederile legale de interes în cauză sunt cele de la art. 240 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, unde se arată că în aplicarea

dispozițiilor art. 135 din Codul penal, prin *autorități publice* se înțelege autoritățile prevăzute în mod expres în titlul III, precum și la art. 140 și 142 din Constituția României, republicată.

În Titlu III, Capitolul 5 al Constituției, în cadrul Secțiunii 1 cu denumirea marginală „Administrația publică centrală de specialitate”, legiuitorul constituant a inclus în cadrul acestei categorii, printre altele, forțele armate. Astfel, potrivit art. 118 din Constituție:

(1) *Armata este subordonată exclusiv voinței poporului pentru garantarea suveranității, a independenței și a unității statului, a integrității teritoriale a țării și a democrației constituționale. În condițiile legii și ale tratatelor internaționale la care România este parte, armata contribuie la apărarea colectivă în sistemele de alianță militară și participă la acțiuni privind menținerea sau restabilirea păcii.*

(2) *Structura sistemului național de apărare, pregătirea populației, a economiei și a teritoriului pentru apărare, precum și statutul cadrelor militare, se stabilesc prin lege organică.*

(3) *Prevederile alineatelor (1) și (2) se aplică, în mod corespunzător, și celorlalte componente ale forțelor armate stabilite potrivit legii.*

Potrivit art.1 alin. 2 din Legea nr. 346/2006, Ministerul Apărării Naționale este format din structuri centrale, structuri și forțe subordonate acestora, iar art. 2 prevede că „Sistemul de structuri centrale, structuri și forțe ale Ministerului Apărării Naționale constituie Armata României, denumită în continuare *armata*.”. În continuare, art. 7 alin. 1 lit. a din Lege prevede că Statul Major al Apărării face parte din structurile centrale ale M.Ap.N., în timp ce la art. 8 alin. 2 și 3 se arată că *Direcția medicală*, aflată în subordinea Statului Major al Apărării, *este asimilată structurilor centrale ale Ministerului Apărării Naționale*. În fine, art. 13 alin. 4 din aceeași lege prevede că Statul Major al Apărării, prin Direcția medicală, are în subordine *spitalele militare*. Acestea din urmă sunt așadar componente ale unui structuri centrale a M.Ap.N., și pe cale de consecință intră în ceea ce Legea nr. 346/2006 denumeste a fi Armata României.

Prin prisma acestor dispoziții normative, Curtea este de părere că spitalele militare, ca unități incluse în categoria armatei, destinate a servi în primul rând nevoilor medicale ale personalului militar și ținând cont că structurile armatei sunt chemate să exercite prerogative de putere publică la nivelul statului, par a întruni toate condițiile pentru a fi considerate autorități publice.

În situația în care aceste entități ar fi considerate doar instituții publice, înființate de către autoritățile statului cu scopul de a presta servicii publice medicale, apreciem că nu ar putea fi încadrate în categoria funcționarilor publici sau a funcționarilor simpli, ca autori ai unor fapte prevăzute de art. 289 alin. 1 Cod penal sau art. 297 alin. 1 Cod penal, întrucât persoana juridică nu poate avea atribuții de serviciu, ea fiind în realitate cea care încredințează persoanei fizice ce își desfășoară activitatea în cadrul acesteia, exercitarea unor asemenea îndatoriri de serviciu. Dacă avem în vedere categoria funcționarilor vizați de dispozițiile art.308 alin. 1 Cod penal, persoanele juridice nu pot exercita însărcinări în serviciul unei persoane fizice prevăzute de art. 175 alin. 2 Cod penal ori în cadrul altei persoane juridice.

Dispozițiile art. 135 Cod penal se referă la infracțiuni săvârșite în realizarea obiectului de activitate, în interesul sau în numele persoanei juridice, art. 175 Cod penal face vorbire de atribuții și responsabilități, de exercitarea unor funcții publice sau a unui serviciu de interes public de către o persoană, fără vreo distincție între persoane fizice sau persoane juridice, iar art. 289 alin. 1 Cod penal și art. 297 alin. 1 Cod penal impun, ca situație premisă, îndeplinirea/neîndeplinirea unor îndatoriri/atribuții de serviciu ale funcționarului public, fără a lăsa să se înțeleagă dacă acesta poate fi doar o persoană fizică sau poate fi și o persoană juridică. Această chestiune nu a fost lămurită de jurisprudența relevantă în materie, în timp ce în doctrină au fost exprimate opinii divergente în legătură cu posibilitatea ca persoana juridică să fie autor al unor infracțiuni de corupție sau de serviciu (Mihail Udriu – „Sinteze de drept penal. Partea specială”, Gh. Ivan – „Explicațiile noului Cod penal”, Gh. Diaconescu, C. Duvac – „Tratat de drept penal. Partea specială” sunt în sensul că persoana juridică poate fi subiect activ al infracțiunii de luare de mită, în schimb C. Rotaru, A.-R. Trandafir, V. Cioclei – Drept penal II, G. Bodoroncea ș.a. – „Codul penal. Comentariu pe articole”, A.-R. Trandafir – „Răspunderea

penală a persoanei juridice” exclud ipoteza ca o persoană juridică să poată comite infracțiuni de serviciu și de corupție în calitate de funcționar public sau funcționar).

Din această perspectivă, problema de drept a cărei lămurire se solicită prezintă dificultăți de interpretare, de natură să creeze premisele apariției unei practici neunitare la nivel național, are caracter de noutate și nu poate fi calificată ca o solicitare de dezlegare pe fond a pricinii.

Pentru aceste considerente, Curtea apreciază că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 475 Cod procedură penală, sens în care va dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, respectiv *„Dacă unitatea militară – spital militar este autoritate publică sau instituție publică, iar în cazul în care este instituție publică, dacă o instituție publică – unitate militară - poate fi subiect activ în calitate de autor al unor infracțiuni de serviciu și de corupție, respectiv infracțiunea de luare de mită, prevăzută de dispozițiile art. 289 alin. 1 Cod Penal și abuz în serviciu, prevăzută de art. 297 alin. 1 Cod penal, infracțiuni care prevăd subiect activ nemijlocit calificat, funcționar sau funcționar public”*.

Apărătorul ales al intimatului-inculpat ***** – avocat ***** a solicitat o lămurire și din perspectiva existenței sau nu a personalității juridice proprii a unității militare – spital militar, ceea ce nu considerăm însă a fi o chestiune de drept, ci una de interpretare a mijloacelor de probă de la dosar prin prisma dispozițiilor legale incidente în cauză.

Având în vedere că problema de drept supusă dezbaterii privește fondul cauzei, pentru respectarea principiilor legalității și a echității care cărmuiesc procesele penale constatăm că se impune suspendarea prezentei cauze până la pronunțarea hotărârii prealabile.

PENTRU ACESTE MOTIVE ÎN NUMELE LEGII D I S P U N E

În baza art. 475 al. 1 Cod procedură penală sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală în vederea pronunțării unei Hotărâri prealabile prin care să se lămurească:

„Dacă unitatea militară – spital militar este autoritate publică sau instituție publică, iar în cazul în care este instituție publică, dacă o instituție publică – unitate militară - poate fi subiect activ în calitate de autor al unor infracțiuni de serviciu și de corupție, respectiv infracțiunea de luare de mită, prevăzută de dispozițiile art. 289 alin. 1 Cod Penal și abuz în serviciu, prevăzută de art. 297 alin. 1 Cod penal, infracțiuni care prevăd subiect activ nemijlocit calificat, funcționar sau funcționar public”.

În baza art. 476 al 2 Cod procedură penală suspendă judecarea cauzei până la pronunțarea Hotărârii prealabile.

Pronunțată în ședință publică, azi 16.11.2022.

PREȘEDINTE

JUDECĂTOR

GREFIER

Red.: ***** /***** /16.11.2022

Tehnored.: ***** /16.11.2022 /2 ex.